

ΜΙΚΡΑ ΔΟΚΙΜΙΑ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ
ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
Ο ΙΗΣΟΥΣ;

Σ. Β. Κ.

Έχετε ποτέ συναντήσει κάποιον άνθρωπο, ο οποίος, οπουδήποτε πηγαίνει, να γίνεται το κέντρο της προσοχής όλων; Αυτό που τοποθετεί ένα τέτοιο άνθρωπο σε μια ξεχωριστή θέση, δηλαδή σε μια θέση έξω από την μάζα των συνηθισμένων ανθρώπων, είναι γιατί αυτός έχει πάνω του κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό ή ένα σημαντικό χάρισμα.

Μια τέτοια περίπτωση, αλλά αναμφίβολα η πλέον εντυπωσιακή σ' όλη την ανθρώπινη ιστορία, ξεκίνησε με τον Ιησού τον Ναζωραίο, πριν δύο χιλιάδες χρόνια. Από τότε ήδη, είναι κοινά παραδεκτό ότι στον Ιησού υπάρχει μια διαχρονική και ισχυρότατα διεισδυτική γοητεία, η οποία μαγνητίζει όλους όσους τον πλησιάζουν. Όσοι άκουσαν τον Ιησού και παρακολούθησαν τη ζωή και το έργο του και επιδίωξαν την σχέση μαζί του, ο καθένας με τον δικό του τρόπο, μας είπε, ότι στον Ιησού υπάρχει κάτι το μοναδικά διαφορετικό από όλους τους άλλους ανθρώπους.

Η περίπτωση του Ιησού είναι τόσο εντυπωσιακά διαφορετική ώστε δεν μιλάμε ούτε για κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ούτε για κάποιο σημαντικό χάρισμα το οποίο είχε. Μιλάμε μάλλον για το μοναδικό και ανεπανάληπτο χρίσμα του. Ο Ιησούς θεωρείται και αποκαλείται Χριστός, επειδή του αποδίδεται το Θεϊκό χρίσμα.

Ο Ιησούς δεν παρουσίασε ποτέ κανένα κοσμικό τίτλο και αξίωμα. Το μόνο του διαπιστευτήριο ήταν ο εαυτός του, ήταν αυτός ο ίδιος. Ο Ιησούς ποτέ δεν διοίκησε ένα στρατό, ποτέ δεν είχε μια πολιτική θέση, ποτέ δεν είχε περιουσία, ποτέ δεν μαθήτευσε κοντά σε κάποιον δάσκαλο, ποτέ δεν έγραψε ούτε μια λέξη. Και δεν ήταν ούτε πολυταξιδεμένος. Κινήθηκε το πολύ, μερικές δεκάδες χιλιόμετρα γύρω απ' το ασήμαντο χωριό του, αλλά κάθε φορά που εμφανιζόταν προσέλκυε πλήθη

ετερόκλητων ανθρώπων, οι οποίοι έτρεχαν να τον δούν και να τον ακούσουν. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι θαύμαζαν τον αναγεννητικό και γεμάτο από λυτρωτική ελπίδα λόγο του και συγκλονίζονταν όταν έβλεπαν τα ευεργετικά έργα του. Έργα ευεργετικά αλλά συγχρόνως και επικυρίαρχα των φυσικών νόμων και διαδικασιών. Το «ουδέποτε ελάλησεν άνθρωπος ως ούτος ο άνθρωπος» θα εκφράζει στο διηνεκές την αντίδραση των ακροατών του, ακόμη και των θεωρουμένων αρνητών και εχθρών του.

Το μεγαλείο του Ιησού ήταν έκδηλο σε όλους εκείνους που τον είδαν και τον άκουσαν. Και παρ' όλο που ήταν

ένας πάμπτωχος, περιθωριακός και περιπλανώμενος «τύπος», χωρίς οποιουδήποτε τίτλους και αξιώματα, μέσα στα τρία χρόνια της δημόσιας παρουσίας του, εθεμελίωσε την αλλαγή του κόσμου. Το πέρασμα πολλών ηθικοφιλόσοφων και θρησκευτικών ηγετών ίσως να έχει αφήσει αντίκτυπο στην ανθρώπινη ιστορία, αλλά όλοι αυτοί μαζί δεν άφησαν τίποτα που να συγκρίνεται με το μέγεθος και την ποιότητα της επίδρασης, την οποία άσκησε εκείνος ο ασήμαντος «γιος του ξυλουργού» από τη Ναζαρέτ. Και ενώ η λάμψη όλων των άλλων σπουδαίων και μεγάλων ανθρώπων, τελικά ξεθωριάζει κοιμώμενη σε κάποια βιβλία, ο Ιησούς εξακολουθεί να είναι πάντοτε παρών και επιπλέον το κέντρο μιας ανεπανάληπτης διαχρονικά φιλοσοφικής, μεταφυσικής και θρησκευτικής διχογνωμίας και αντιπαράθεσης. Μιας αντιπαράθεσης, η οποία απλώνεται σε χιλιάδες βιβλία και μελέτες και παρουσιάζεται σε συζητήσεις σε πάμπολλα μέσα ενημέρωσης. Η αντιπαράθεση αυτή, δεν αφορά κυρίως τα θρυλούμενα θαύματα και την υπέροχη διδασκαλία του, αλλά περιστρέφεται γύρω από ορισμένους πρωτάκουστους και τολμηρούς ισχυρισμούς, τους οποίους διετύπωσε ο Ιησούς για τον εαυτό του. Ισχυρισμοί οι οποίοι κατέπληξαν τόσο τους οπαδούς του, όσο και τους εχθρούς του και αποτέλεσαν αυτό που έκανε τον Ιησού να θεωρηθεί απειλή για το εβραϊκό θρησκευτικό κατεστημένο και τις ρωμαϊκές αρχές.

Λοιπόν; Τι είναι αυτό πάνω στον Ιησού Χριστό, που κάνει τη διαφορά; Ήταν απλώς ένας πολύ σπουδαίος άνθρωπος ή μήπως ήταν και είναι κάτι πολύ περισσότερο; Τι συνιστά τον πυρήνα της ουσιαστικής ταυτότητας του Ιησού; Μερικοί νομίζουν ότι είναι απλώς ένας μεγάλος ηθικοδιδάσκαλος, κάποιοι θεωρούν ότι είναι ένας προφήτης ή ένας μεταφυσικός μύστης. Οι συνειδητοποιημένοι Χριστιανοί, όμως, θεωρούν τον

Ιησού κάτι πολύ σημαντικότερο από όλα αυτά. Οι Χριστιανοί πιστεύουν ότι ο Ιησούς έχει το Θεϊκό χρίσμα, δηλαδή ότι Ιησούς είναι ο Χριστός, ο διαλεχτός του Θεού. Οι συνειδητοποιημένοι Χριστιανοί, πιστεύουν ακόμη κάτι πολύ τολμηρότερο, ότι δηλαδή στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, ο Θεός προσέλαβε ανθρώπινη μορφή, εισήλθε και επισκέφθηκε τον κόσμο μας για να προσφέρει στον άνθρωπο τις προϋποθέσεις λύτρωσής του από την φθορά και να τον θεοποιήσει. Οι συνειδητοποιημένοι Χριστιανοί, επιπλέον, μας βεβαιώνουν ότι τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία στηρίζουν απόλυτα αυτήν τους την θέση και προσκαλούν κάθε καλόπιστο και ειλικρινή αναζητητή της αλήθειας να τα εξετάσει.

Οι πιο πολλοί από μας είναι κοινοί άνθρωποι με μικρό ή ακόμη και καθόλου θεολογικό υπόβαθρο. Ωστόσο και εμείς οι απλοί και κοινοί άνθρωποι έχουμε το δικαίωμα μιας απροκατάληπτης, ανεξάρτητης και έντιμης έρευνας, χωρίς να περιοριζόμαστε στα λόγια και στις διδασκαλίες των εκκλησιαστικών παραγόντων ή κάποιων ζηλωτών. Μπορούμε να κινηθούμε ελεύθερα και πιο έξω από το σύνηθες εκκλησιαστικό και κηρυγματικό περιβάλλον για να δούμε τι νομίζουν για τον Ιησού κάποιοι διάσημοι και καλοπροαίρετοι κοσμικοί άνθρωποι, οι οποίοι ασχολήθηκαν μαζί του. Και θα κινηθούμε στον χώρο των έντιμων κοσμικών ανθρώπων, όχι επειδή περιφρονούμε την γνώμη των θεολόγων και των εκκλησιαστικών παραγόντων, αλλά γιατί ο Ιησούς δεν απευθύνεται περισσότερο ή συχνότερα σε θεολόγους και κληρικούς απ' ότι απευθύνεται σε μας τους κοινούς ανθρώπους. Έτσι, έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον να δούμε πως εισπράττουν τον Ιησού οι κοινοί άνθρωποι. Αν μάλιστα, οι θεολόγοι και οι συνειδητοποιημένοι Χριστιανοί έχουν δίκιο και ο Θεός όντως κατέβηκε στην γή με μορφή ανθρώπου κι αν ο Θεός έγινε άνθρωπος για να

απαντήσει υπεύθυνα τα οντολογικά μας ερωτήματα κι αν ο Θεός έγινε άνθρωπος για να μας λυτρώσει και να μας προσφέρει τις προϋποθέσεις της αιώνιας μακαριότητας και ευτυχίας, τότε αυτό είναι κάτι που δεν μπορούμε να το προσπερνάμε αδιάφορα ή να το αντιμετωπίζουμε χαλαρά και χλιαρά. Αν όντως ο Χριστός είναι Θεός, τότε το να ασχολούμαστε με όλα τα γήινα και φθαρτά και να προσπερνάμε τον Χριστό, δεν είναι απλή αφροσύνη. Είναι η υπέρτατη παραφροσύνη.

Αρχίζοντας, λοιπόν, να εξετάζουμε προσεκτικά το πλέον αμφιλεγόμενο πρόσωπο της ιστορίας, τον Ιησού τον Ναζωραίο, ας ξεκινήσουμε με την ερώτηση: Δεν είναι πιο λογικό και πιο προσγειωμένο, να θεωρούμε τον Ιησού ένα μεγάλο φιλόσοφο, ηθικοδιδάσκαλο ή έστω ένα θεόπνευστο προφήτη; Το Ισλάμ και οι Σικχ, έχουν μεγάλο σεβασμό στο πρόσωπό του Ιησού και τον βλέπουν ως ένα μεγάλο προφήτη. Οι Μπαχάι βλέπουν τον Ιησού ως μια Θεϊκή εκδήλωση στην ανθρωπότητα. Πολλοί Βουδιστές βλέπουν τον Ιησού ως ένα ακόμα Βούδα. Σε ατομικό επίπεδο, υπάρχουν πολύ γνωστές και λόγιες προσωπικότητες, με παγκόσμια αναγνώριση, οι οποίες παραδέχονται ότι ο Ιησούς υπήρξε ένας μεγάλος δάσκαλος της ηθικής. Ας δούμε μερικούς απ' αυτούς τους διακεκριμένους ανθρώπους.

1. Ο σπουδαίος και ειρηνιστής ινδός ηγέτης, Mahatma Gandhi, μίλησε ιδιαίτερα κολακευτικά για την δίκαιη ζωή και τον βαθυστόχαστο λόγο του Ιησού και ομολόγησε ότι μολονότι δεν ήταν Χριστιανός, η «επί του όρους ομιλία» του Ιησού, άσκησε τεράστια επίδραση στη ζωή και στη σκέψη του.
2. Ο εβραίος λόγιος του περασμένου αιώνα Joseph Klausner θεωρούσε τον Ιησού ένα σπουδαίο αναμορφωτή ραβίνο κι έγραψε γι αυτόν, «Είναι

παγκοσμίως αναγνωρισμένο ότι ο Χριστός δίδαξε την πιο αγνή και φωτισμένη ηθική, η οποία ρίχνει τα γνωμικά και την ηθική των σοφότερων ανδρών της αρχαιότητας βαθιά στη σκιά. Η «επί του όρους ομιλία» του Ιησού έχει χαρακτηριστεί η πιο εξέχουσα ηθική διδασκαλία, η οποία εκφράσθηκε ποτέ από άνθρωπο. Στην πραγματικότητα, πολλά από όσα γνωρίζουμε σήμερα ως «ισότητα των ανθρώπων και ίσα ανθρώπινα δικαιώματα» είναι στην πραγματικότητα το αποτέλεσμα της διδασκαλίας του Ιησού».

3. Ο αμερικανός φιλόσοφος και ιστορικός του περασμένου αιώνα, William James Durant, είπε ότι «Ο Ιησούς έζησε και αγωνίστηκε αδιστακτα για τα ίσα δικαιώματα των ανθρώπων. Στη σύγχρονη εποχή αυτός θα είχε σταλεί στη Σιβηρία». Και συνέχισε «Αυτό που είπε ο Ιησούς: ο δε μείζων υμών έσται υμών διάκονος - Αυτός που είναι ο σπουδαιότερος ανάμεσά σας, ας γίνει ο υπηρέτης σας, αποτελεί την αναστροφή του συνόλου της πολιτικής λογικής».
4. Και άλλοι, όπως ο Gandhi, επιχείρησαν να απομονώσουν τα ηθικά διδάγματα του Ιησού από όσα ο ίδιος ο Ιησούς διατύπωσε για τον εαυτό του, θεωρώντας ότι ήταν απλά ένας μεγάλος άνθρωπος που μας δίδαξε υψηλές ηθικές αρχές. Παρόμοια υπήρξε και η πεποίθηση ενός από τους ιδρυτικούς συντελεστές των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, του προέδρου Thomas Jefferson. Ο Jefferson, μάλιστα, είχε πάρει ένα αντίγραφο της Καινής Διαθήκης και το αλλοίωσε. Το αλλοίωσε, αφαιρώντας του τα χωρία, τα οποία έδιναν ερμηνευτικό έρεισμα στην Θεότητα του Ιησού και άφησε μόνο τα σχετικά με τη δεοντολογία και την

ηθική διδασκαλία του. Ο Jefferson πίστευε ίσως ότι έτσι «καθάρισε» την Καινή Διαθήκη από «υπερβολές» και περιέφερε μαζί του αυτήν την παραποιημένη Καινή Διαθήκη, τιμώντας τον Ιησού ως τον μεγαλύτερο ηθικοδιδάσκαλο όλων των εποχών. Τα λόγια του Jefferson στην διακήρυξη της ανεξαρτησίας των ΗΠΑ είχαν τις ρίζες τους στην διδασκαλία του Ιησού, ότι δηλαδή κάθε άνθρωπος έχει τεράστια και ίση αξία για το Θεό, ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, ή κοινωνική θέση. Αυτή η διάσημη διακήρυξη του Jefferson λέει, «Θεωρούμε αυτονόητες τις αλήθειες, ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν ίσοι, ότι είναι προικισμένοι από τον δημιουργό τους με συγκεκριμένα απαραβίαστα δικαιώματα...κτλ, κτλ».

Αν κάποιος δεν αλλοιώσει την Καινή Διαθήκη, όπως ο Jefferson και την μελετήσει στο σύνολό της, θα παρατηρήσει, ότι ο Ιησούς δεν μιλά απλώς και μόνο ως ένας μεγάλος ηθικοδιδάσκαλος, αλλά προβαίνει σε πρωτάκουστους ισχυρισμούς για τον εαυτό του. Προβαίνει δηλαδή σε ισχυρισμούς, οι οποίοι τον εξομοιώνουν με τον Θεό της Παλαιάς Διαθήκης.

Έτσι, ένα σκληρό ερώτημα, απέναντι στο οποίο δεν τόλμησαν να τοποθετηθούν ποτέ οι Jefferson, Gandhi, Klausner και όλοι όσοι είχαν παρόμοια άποψη, είναι το εξής: Αν ο Ιησούς μιλούσε ως αν να ήταν ο ίδιος ο Θεός, χωρίς όντως να είναι, δηλαδή εξαπατώντας το ακροατήριό του, θα είχαν όλοι αυτοί το δικαίωμα να θεωρούν ένα τέτοιο ανόητο, θρασύ και υπερφίαλο ψεύτη, ως τον κορυφαίο δάσκαλο της ηθικής ;

Και τι είναι αυτά ακριβώς, τα οποία είπε ο Ιησούς και τα οποία πείθουν τόσους πολλούς θεολόγους, μελετητές, φιλοσόφους και διανοητές, ότι ο Ιησούς φέρεται ως ο Θεός; Δεν είναι μόνον ένα. Η προσεκτική

παρατήρηση της συμπεριφοράς του Ιησού αποκαλύπτει ότι αυτός φέρεται με υποδειγματική ταπεινότητα αφενός, αλλά η αυτοπεποίθησή με την οποία ασκούσε την υπερφυσική του δύναμη και εξουσία, ανήκει αποκλειστικά στον Θεό. Οι φίλοι κι οι εχθροί του Ιησού απορούσαν διαρκώς με αυτά που αυτός έλεγε και έκανε. Καθώς διάβαινε στο δρόμο, όπως οποιοδήποτε κοινός άνθρωπος, σταματά, γυρίζει και λέει κάτι σαν αυτό στους γύρω του, «Πριν ο Αβραάμ υπάρξει, Εγώ Είμαι» ή «Εάν έχετε δει Εμένα, έχετε δει τον Πατέρα». ή λέει για τον εαυτό του, «Ο υιός του ανθρώπου έχει την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες πάνω στη γή», ώστε μετά να κατηγορηθεί για βλασφημία. Στους νεκρούς λέει, «Έλα έξω απ' τον τάφο» ή «Αναστήσου» και οι νεκροί υπακούουν και ζωντανεύουν. Προστάζει την φουρτουνιασμένη θάλασσα λέγοντάς της «Γαλήνεψε», σ' ένα καρβέλι ψωμί λέει, «Να γίνεις 5 χιλιάδες μερίδες» και γίνεται αυτό που λέει. Όλη η φύση αμέσως συμμορφώνεται στις εντολές του είτε αυτές είναι σύμφωνες με τους νόμους της είτε όχι.

Κάποιοι ισχυρίζονται ότι ο Ιησούς δεν μπορεί να θεωρηθεί Θεός γιατί ποτέ δεν είπε ρητά, «Είμαι ο Θεός». Αυτό είναι αλήθεια. Ο Ιησούς ποτέ δεν είπε τα λόγια, «Είμαι ο Θεός». Ωστόσο, μολονότι ο Ιησούς ήταν αναμφίβολα και άνθρωπος και δάσκαλος και προφήτης και ακόμα ενώ οι μαθητές του αρχικά τον θεωρούσαν μόνο δάσκαλο και έναν προφήτη σαν τον Μωυσή και τον Ηλία, δεν είπε ποτέ ρητά «Είμαι άνθρωπος σαν κι εσάς», δεν είπε ποτέ «Είμαι ένας δάσκαλος» και δεν είπε ποτέ «Είμαι προφήτης». Έτσι, από μόνο του το γεγονός ότι ο Ιησούς δεν είπε αυτολεξεί «Είμαι ο Θεός» δεν μπορεί να αποκλείσει την Θεότητα του, όπως το γεγονός ότι ο Ιησούς δεν είπε αυτολεξεί «είμαι άνθρωπος» δεν μπορεί να αποκλείσει την ανθρώπινη φύση του. Εξ άλλου, είναι σαφές, ότι αν ο Ιησούς είναι όντως Θεός, τότε, κατά το πέρασμά του από τη γη, δεν επέλεξε να προβάλλει και επιβάλλει την Θεότητά του με πομπώδεις και εκφοβιστικές εκφράσεις και συμπεριφορές, αλλά θέλησε οι άνθρωποι να την διαγνώσουν ελεύθερα και άφοβα. Ήθελε να διαγνώσουν την Θεότητά του, μέσα από τις έμμεσες πλην σαφείς αναφορές και δηλώσεις του σ' αυτήν, αλλά και μέσα από το μοναδικά επικυρίαρχο της φύσης, έργο του.

Ο Ιησούς δεν είναι δυνατόν να εκληφθεί απλώς ως ένας προφήτης, όπως ο Μωυσής ή ο Ηλίας ή ο Δανιήλ. Ακόμη και μια απλή ανάγνωση των Ευαγγελίων αποκαλύπτει ότι ο Ιησούς, ενώ είναι απλός, πράος και ταπεινός, εντούτοις μιλά και φέρεται με την αυτογνωσία, την αυτοπεποίθηση και την παρρησία κάποιου πολύ ισχυρότερου και από τον μεγαλύτερο προφήτη. Κανείς προφήτης δεν τόλμησε ποτέ να κάνει δηλώσεις για τον εαυτό του, σαν κι αυτές που έκανε ο Ιησούς. Κανείς προφήτης ποτέ δεν τόλμησε, όχι να εξομοιώσει τον εαυτό

του με τον Θεό, αλλά ούτε καν να θέσει τον εαυτό του κοντά στη θέση του Θεού. Στην πραγματικότητα, οι δηλώσεις του Ιησού για τον εαυτό του, βρίσκονται σε οξεία αντίθεση με την πεποίθηση ότι ήταν απλώς ένας σπουδαίος δάσκαλος κι ένας προφήτης.

Διατυπώνονται και άλλες αμφισβητήσεις για την θεότητα του Ιησού, πολλές από τις οποίες επικαλούνται ρήσεις του ίδιου του Ιησού. Αυτές οι αμφισβητήσεις είναι πάντα αποτέλεσμα αποσπασματικής ανάγνωσης της Καινής Διαθήκης και δεν συνιστούν συνεκτικές ερμηνείες των λόγων του.

Μια απ' αυτές τις αμφισβητήσεις αφορά στην συνάντηση του Ιησού μ' ένα πολύ πλούσιο αρχοντόπουλο που τον αποκάλεσε «Διδάσκαλε αγαθέ» και ο Ιησούς του απάντησε «Τι με λέγεις αγαθόν; Ουδείς αγαθός, ει μη εις· ο Θεός - Γιατί με αποκαλείς αγαθό; Κανείς δεν είναι αγαθός παρά μόνο ένας, ο Θεός». (Μάρκου 10:17-18).

Οι αμφισβητίες υποθέτουν ότι εδώ ο Ιησούς ξεχωρίζει τον εαυτό του απ' τον Θεό και μη δεχόμενος τον τίτλο «αγαθός», μαλώνει τον θαυμαστή του για το επίθετο που του προσήψε.

Γιατί όμως να διορθώσει ο Ιησούς τον άνθρωπο; Δεν ήταν πράγματι ο Ιησούς, τουλάχιστον, ένας αγαθός δάσκαλος; Προφανώς, το αρχοντόπουλο χρησιμοποίησε την επίμαχη λέξη «αγαθέ» ως

κολακευτικό τίτλο, διότι στην εβραϊκή σκέψη, ο κυριολεκτικά αγαθός είναι μόνον ο Θεός και ο άρχοντας δεν πίστευε ότι ο Ιησούς ήταν όντως Θεός. Ο Ιησούς, με την απάντησή του, αφενός υπέμνησε στο αρχοντόπουλο ότι αυτός ο τίτλος ανήκει στον Θεό και αφ' ετέρου του συνέστησε να σκέφτεται τι λέει και να μην επιδίδεται σε αδιάκριτες κολακειές. Το ότι ο άρχοντας δεν πίστευε στην Θεότητα του Ιησού, αποδεικνύεται και ξεκαθαρίζεται από την έμπρακτη άρνησή του στην προτροπή του Ιησού να χαρίσει τα πλούτη του στους φτωχούς και να τον ακολουθήσει. Ποιος εχέφρων άνθρωπος δεν θα συμμορφωνόταν άμεσα έχοντας μπροστά του τον Θεό; Επίσης το γεγονός ότι ο Ιησούς δεν αρνιόταν την αγαθότητά του φαίνεται ξεκάθαρα στην ρήση του, «Μάθετε από εμένα ότι είμαι πρᾶος και ταπεινός στην καρδιά» (Ματθαίου 11:29).

Μια δεύτερη αμφισβήτηση της Θεότητας του Ιησού, εδράζεται στην ρήση του «ο πατήρ μείζων μου εστι – ο πατέρας είναι μεγαλύτερός μου» (Ιωάννη 14:8). Λέγουν οι αμφισβητίες ότι αφού ο ίδιος ο Χριστός ομολογεί ότι ο πατέρας του είναι μεγαλύτερος απ' αυτόν, άρα δεν είναι ίσος με τον Θεό και επομένως δεν είναι Θεός. Για να αντιληφθούμε το πραγματικό νόημα αυτής της φράσης θα πρέπει να θυμηθούμε την σχέση Θεού Πατρός και Θεού Λόγου αλλά και την σχέση Θεού Πατρός και του ανθρώπου Ιησού, ο οποίος είναι ο ενσαρκωθείς Θεός Λόγος. Ο Θεός Πατέρας είναι η αρχέτυπη έννοια της Θεότητας. Ο Θεός, στην αρχέτυπη έννοιά Του είναι η άπειρη και αυθύπαρκτη παντοδύναμη Οντότητα, ο γεννήτωρ, η πηγή και ο αιτία πάσης άλλης υπόστασης, έννοιας, ύπαρξης και πραγματικότητας. Απ' αυτήν την αρχέτυπη έννοια και πρωταρχική υπόσταση της Θεότητας, δηλαδή του Θεού Πατρός γεννιέται η έννοια και η υπόσταση του Θεού ως αιτίας ύπαρξης, σκοπού

ύπαρξης, λογικής σχέσης και αναλογιών σύμπαντος του υπαρκτού. Όλων εκείνων δηλαδή των στοιχείων τα οποία νοηματοδοτούν το ορατό και αόρατο σύμπαν, τη ζωή, τον υλικό και τον πνευματικό κόσμο, την ορατή και αόρατη νοημοσύνη. Όμως όλες αυτές οι έννοιες, δηλαδή η αιτία, ο σκοπός, η λογική σχέση και η αναλογία, το λογικό επιχείρημα και η λογική πληροφόρηση, στην ελληνική γλώσσα της αρχαίας και ελληνιστικής εποχής, αποδίδονται από την λέξη Λόγος. Έτσι, ο Θεός Πατήρ ως αρχέτυπη έννοια και υπόσταση γεννά μια άλλη έννοιά του, την έννοια και την υπόσταση του Θεού ως Λόγου, η οποία είναι αυτονόητο ότι αναπόσπαστα, αχρόνως και αιωνίως συνυπάρχει με την αρχέτυπη έννοια και υπόσταση του Θεού Πατρός. Όλες οι εκφράσεις και έννοιες της Θεότητας έχουν την αυτή Θεία Ουσία. Αυτό ακριβώς μας λέγει και ο ευαγγελιστής Ιωάννης στην αρχή του Ευαγγελίου του: «Στην αρχή υπήρχε ο Λόγος και ο Λόγος ήταν με τον Θεό και Θεός ήταν ο Λόγος. Αυτός ήταν απ' την αρχή με τον Θεό. Όλα έγιναν μέσω αυτού και χωρίς αυτόν δεν έγινε τίποτα απ' όσα έγιναν...». Το ίδιο ακριβώς υποστηρίζει και ο Παύλος: «...ότι με αυτόν (τον Θεό Λόγο) κτίστηκαν όλα όσα είναι στους ουρανούς και όσα είναι πάνω στη γή. Τα ορατά και τα αόρατα είτε αυτά είναι θρόνοι είτε κυριότητες είτε αρχαί είτε εξουσίες (εννοεί τα αγγελικά τάγματα): τα πάντα με αυτόν και γι αυτόν κτίστηκαν...» (Κολοσσαείς 1:15-17).

Ο ίδιος ο Ιησούς αλλού μας λέει «Εγώ και ο πατέρας είμαστε ένα» (Ιωάννη 10:30), εστιάζοντας στην θεϊκή του φύση και ο Παύλος στην επιστολή του στους Φιλιππησίους (2:5-11) μας λέει ρητά ότι ο Ιησούς αν και προϋπήρχε με μορφή Θεού (ως Θεός-Λόγος), δεν επαναπαύθηκε στην ισότητά του με τον Θεό Πατέρα, αλλά άδειασε (ταπείνωσε, μείωσε, υποβάθμισε) τον

εαυτό του, παίρνοντας μορφή δούλου, γινόμενος όμοιος με τους ανθρώπους.

Απ' όλα αυτά, γίνεται σαφές ότι εις ότι αφορά την Θεότητα του Ιησού, αυτή είναι ταυτόσημη οντολογικά με αυτήν του Θεού Πατέρα, ο οποίος εντούτοις αποτελεί την αρχέτυπη υπόσταση της Θεότητας, η οποία γεννά την υπόσταση του Θεού-Λόγου. Ο Ιησούς αναγνωρίζει στον Θεό Πατέρα το υποστατικό πρωτείο της πρωταρχικής αιτίας και γι αυτό τον αποκαλεί Πατέρα και μεγαλύτερό του. Μια ανθρωπομορφική αναλογία είναι η σχέση ενός καλού γιού με τον πατέρα του. Ένας γιός είναι άνθρωπος ισότιμος οντολογικά με αυτόν που τον γέννησε, δηλαδή τον πατέρα του, αλλά και κάθε καλός γιός θα μίλαγε για τον πατέρα του με ιδιαίτερο σεβασμό και πάντα θα παραχωρούσε ένα προβάδισμα στον πατέρα του. Εις ότι δε αφορά την ανθρώπινη φύση του Ιησού, ως σαρκωθέντος Θεού Λόγου, είναι εντελώς ξεκάθαρη η υπερτερότητα του Θεού Πατρός, αφού η ανθρώπινη φύση είναι κτιστή. Συνοψίζοντας τα παραπάνω, το «μείζων μου εστί» δεν αναφέρεται σε αναγνώριση υπερτερότητας της ουσίας του Θεού Πατρός

έναντι της ουσίας του Θεού-Λόγου, αλλά σε εννοιολογική προτεραιότητα-προβάδισμα του Θεού Πατρός, η οποία σε καμμία περίπτωση δεν αποκλείει ή υποβαθμίζει την Θεότητα του Ιησού.

Μια τρίτη αμφισβήτηση της Θεότητας του Ιησού, εδράζεται στην ρήση του «Ότι καταβέβηκα εκ τού ουρανού ουχ ίνα ποιώ το θέλημα το εμόν, αλλά το θέλημα του πέμπαντός με – δεν κατέβηκα απ' τον ουρανό για να κάνω το δικό μου θέλημα, αλλά το θέλημα αυτού που μ' έστειλε» (Ιωάννη 6:38). Αυτή η ρήση του Ιησού, αφ' ενός δηλώνει καθαρά την ουράνια προέλευσή του και άρα δεν είναι ένας κοινός άνθρωπος και αφ' ετέρου δηλώνει εξίσου καθαρά ότι ήλθε στην γή για να πραγματώσει την θέληση του Πατέρα του, ο οποίος τον έστειλε στην γή. Ορισμένοι λένε ότι αφού ο Ιησούς κάνει το θέλημα του Πατρός, άρα συνεπάγεται ότι αυτός είναι υποδεέστερος του Πατρός και άρα δεν είναι ίσος προς τον Θεό αφού μόνος του παραδέχεται ότι είναι υποταγμένος στο θέλημα του Θεού. Η θέση αυτή είναι άλλο ένα παράδειγμα αποσπασματικής ανάγνωσης και επιπόλαιης ερμηνείας. Η σωστή ερμηνεία δίνεται από την συνανάγνωση και άλλων εδαφίων της Καινής Διαθήκης. Στην προηγούμενη ενότητα είδαμε την σχέση Θεού Πατρός και Θεού Λόγου. Είδαμε ήδη το υποστατικό πρωτείο του Θεού Πατρός και την σαφή υπερτερότητα του Θεού έναντι της κτιστής ανθρώπινης φύσης. Κατά την ενσάρκωσή του ο Θεός Λόγος έγινε εκούσια κατώτερος ακόμη και από τους αγγέλους, όπως χαρακτηριστικά μας λέει ο Παύλος (Εβραίους 2:9). Και μολονότι δεν έπαψε να είναι Θεός, εκούσια παραιτήθηκε των Θεϊκών ιδιοτήτων του και έκανε τον εαυτό του ένα τίποτα (Φιλιππησίους 2:5-11) και ήρθε στην γή για να διεκπεραιώσει την Θεϊκή βούληση ως άνθρωπος. Και αυτό ακριβώς μας λέει με την επίμαχη φράση του και δεν

σημαίνει ότι είναι μόνο ένα ουράνιας προέλευσης ον ή ένας κατώτερης στάθμης θεός. Ένα άλλο γεγονός, το οποίο οφείλουμε να εξετάσουμε είναι η σχέση ρόλων και οντολογικής ουσίας. Ένας ρόλος ή μια αποστολή δεν ανατίθεται από ένα ανώτερης ουσίας ον σε ένα κατώτερης ουσίας ον. Ας δούμε κι εδώ το ανθρωπομορφικό ανάλογο ενός πατέρα κι ενός γιού που τους συνδέει μεγάλη αγάπη και ομόνοια σε όλα. Όταν ο πατέρας στέλνει τον γιό του να κλαδέψει το αμπέλι τους, τότε ο υπάκουος γιός αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει το θέλημα του πατέρα χωρίς να σημαίνει ότι πατέρας και γιός διαφέρουν ως προς την οντολογική τους ουσία και αξία ή ως προς την γνώμη. Ούτε σημαίνει ότι ο γιός εξαναγκάζεται να κάνει κάτι με το οποίο δεν συμφωνεί. Όταν μάλιστα βρίσκονται στην δέουσα αγαπητική σχέση και μοιράζονται εξ ίσου την ίδια γνώμη, τότε ο καλός και υπάκουος γιός κάνει αυτό που του ζητά ο πατέρας του γιατί και ο γιός το θεωρεί εξίσου αναγκαίο, λογικό, πρόπον και τότε πρόθυμα το αναλαμβάνει και το διεκπεραιώνει. Εξ άλλου, ο άνθρωπος Ιησούς είναι και ο νέος Αδάμ. Ο παλαιός Αδάμ έχασε τον Παράδεισο από την ανυπακοή του. Ο Ιησούς, ως νέος Αδάμ, προβάλλει τον εαυτό του ως υπόδειγμα και παράδειγμα υπακοής.

Μια τέταρτη αμφισβήτηση της Θεότητας του Ιησού βασίζεται στην ρήση του σχετικά με τον χρόνο της δευτέρας παρουσίας του και της μέλλουσας κρίσης «Ως προς δε την ημέρα εκείνη ή την ώρα, κανείς δεν την γνωρίζει ούτε οι άγγελοι στον ουρανό ούτε ο Υιός, παρά μόνον ο Πατέρας» (Μάρκου 13:32). Εδώ αυτή η ρήση εκλαμβάνεται από πολλούς ως μια παραδοχή του Ιησού ότι ο Υιός δεν ξέρει όσα ξέρει ο Πατέρας, άρα ο Υιός δεν είναι παντογνώστης και άρα ο Υιός δεν είναι Θεός. Περί της παντογνωσίας του αναστηθέντος Χριστού, ο Παύλος

στην προς Κολοσσαείς επιστολή του, παράγραφος 2:3, μας γράφει ότι «στον Χριστόν υπάρχουν όλοι οι θησαυροί της σοφίας και της γνώσεως, οι οποίοι ήσαν προηγουμένως άγνωστοι και απόκρυφοι». Ο Ιησούς ενώ ήξερε τα πάντα, όπως μας λέει και ο Ιωάννης στο Ευαγγέλιό του (16:30), εδώ (Μάρκου 13:32) φαίνεται, ότι δεν ήξερε τότε θα επιστρέψει για να κάνει την κρίση. Ήξερε ή δεν ήξερε κι αν ήξερε γιατί είπε ότι δεν ήξερε; Ο Υιός, ως Θεός Λόγος γνωρίζει τα πάντα και τον χρόνο της δευτέρας παρουσίας του. Ωστόσο, είδαμε ήδη (Εβραίους 2:9, Φιλιππησίους 2:5-11) ότι ο Θεός Λόγος υποβαθμίσθηκε εκούσια με την αυθεντική ενανθρώπισή του. Ο Θεός Λόγος δεν υποκρίθηκε τον άνθρωπο, αλλά ως Ιησούς υπήρξε πραγματικός και πλήρης άνθρωπος. Ο Ιησούς αποτέλεσε την ένωση του Θεού Λόγου με την ανθρώπινη φύση. Η ανθρώπινη φύση στερείται της αυτάρκειας, της παντοδυναμίας και της παντογνωσίας. Όπως η Θεία αυτάρκεια και παντοδυναμία του Χριστού, έτσι και η Θεϊκή του παντογνωσία, δεν επεβάλλετο πάντα στην ανθρώπινη φύση του. Γίνονταν ενεργές και εκδηλώνονταν μόνο στο μέτρο κατά το οποίο καθίσταντο αναγκαίες στο έργο και την διακονία του. Αν ο Χριστός ασκούσε απεριόριστα τις Θεϊκές δυνάμεις του Θεού Λόγου, ουσιαστικά θα εξαφάνιζε την ανθρώπινη φύση του επειδή ακριβώς δεν θα άφηνε κανένα περιθώριο εκδήλωσης της. Γι' αυτό και βλέπουμε στην Καινή Διαθήκη τον Ιησού να ιδρώνει, να αγωνιά, να πεινάει, να κοιμάται, να προσεύχεται και γενικά να εκδηλώνει ανάγκες και αδυναμίες της ανθρώπινης φύσης την οποία πλήρως είχε ενδυθεί. Ακόμη κι όταν δίνει ζωή στους νεκρούς αυτόν τον βλέπουμε να δέχεται να πεθάνει στον σταυρό. Στην προκειμένη περίπτωση σύμφωνα με το σχέδιο του Θεού, η ημέρα και ώρα της κρίσης και του τέλους του κόσμου πρέπει να παραμείνει μυστική, ώστε

οι άνθρωποι να διαβιούν με συνεχή πνευματική ετοιμότητα από αγάπη στον Θεό και το θέλημά Του και όχι από τον πανικό που θα του προκαλούσαν τα επερχόμενα κοσμοκαταστροφικά γεγονότα.

Ακόμη, οι άνθρωποι δεν θα έπρεπε να βυθίζονται στον εφησυχασμό ότι το τέλος θα είναι τόσο μακρινό ώστε να μη τους αφορά. Εξ άλλου το τέλος του χρόνου των επιλογών μας σφραγίζεται από το τέλος της επίγειας ζωής του καθενός μας, την οποία ακριβή στιγμή του θανάτου του, επίσης ουδείς μας γνωρίζει για παρόμοιους λόγους. Ο Ιησούς, λοιπόν, δεν διετίθετο να αποκαλύψει ποτέ τα χρονικά στοιχεία του μυστικού Θεϊκού σχεδίου και δεν είχε κανένα λόγο εκδήλωσης της Θεϊκής παντογνωσίας του. Γι αυτό και επιλέγει να αυτοπεριορίζεται στην άγνοια της ανθρώπινης φύσης, την οποία έχει ενδυθεί. Ο Ιησούς, επίσης, δεν είχε καμιά ανάγκη να επιδειχθεί με κομπορρημοσύνες του τύπου «Ξέρω, αλλά δεν σας λέω». Αντίθετα έπρεπε να

αποκόψει «εν τη γενέσει της» κάθε καιροσκοπική περιέργεια των μαθητών του για αποκάλυψη της ημέρας και ώρας της μέλλουσας κρίσης. Έτσι εδώ νουθετεί ως δάσκαλος και δεν αποκαλύπτει ως παντογνώστης Θεός. Και στην συνέχεια (Μάρκου 13:33) τονίζει αυτήν την ανάγκη της συνεχούς ετοιμότητας, «Προσέχετε, αγρυπνείτε και προσεύχεσθε· διότι δεν γνωρίζετε πότε είναι αυτή η ώρα».

Είναι αξιοσημείωτο, ότι στην επίμαχη ρήση του, «Ως προς δε την ημέρα εκείνη ή την ώρα, κανείς δεν την γνωρίζει ούτε οι άγγελοι στον ουρανόν ούτε ο Υιός, παρά μόνον ο Πατέρας», ο Ιησούς ουσιαστικά μας αποδεικνύει ότι είναι παντογνώστης αφού με αυτήν δηλώνει στους μαθητές του ότι γνωρίζει τι ξέρουν και τι δεν ξέρουν όλες οι ουράνιες δυνάμεις και οντότητες. Ο Ιησούς, δηλαδή, αρνούμενος την παντογνωσία του, προκειμένου να αποθαρρύνει κάθε περιέργεια και ενδεχόμενες καιροσκοπικές ερωτήσεις, ουσιαστικά μας επιβεβαιώνει την παντογνωσία του.

Κάποιοι συνεχίζουν και επιμένουν ότι ο Ιησούς στο εδάφιο αυτό δεν λέει ότι την ακριβή ημέρα και ώρα της κρίσης την γνωρίζει μόνον ο Θεός. Αν έλεγε «την γνωρίζει μόνον ο Θεός», τότε συμπεριληπτικά θα μπορούσαμε να δεχθούμε ότι ως Θεός την γνωρίζει και ο Υιός, αλλά λέει ότι την γνωρίζει μόνον ο Θεός Πατέρας, αποκλείοντας τις υπόλοιπες δύο Θεϊκές υποστάσεις από την γνώση αυτή και άρα αυτές δεν είναι στην πραγματικότητα Θεϊκές υποστάσεις αφού δεν διαθέτουν την παντογνωσία. Και πάλι και πάντοτε η σωστή ερμηνεία βασίζεται στην συνολική ανάγνωση των Γραφών. Ο Παύλος, στην πρώτη προς Κορινθίους επιστολή του, 2:10, μας γράφει: «Το Πνεύμα ερευνά τα πάντα, ακόμη και τα βάθη του Θεού». Άρα το Άγιο Πνεύμα, αφού ερευνά και τον ίδιο τον Θεό, γνωρίζει τα

πάντα και βεβαίως και τον ακριβή χρόνο του τέλους του κόσμου. Στην συνεκτίμηση όλων αυτών πρέπει να συμπεριλάβουμε και το ότι στην εβραϊκή θρησκευτική συνείδηση, άρα και στην θρησκευτική συνείδηση των μαθητών του Ιησού, υπήρχε μόνον η υπόσταση του Θεού Πατρός. Εδώ λοιπόν ο Ιησούς μιλάει ακόμα μόνον για τον Θεό Πατέρα ως Αυτός να είναι η μόνη υπόσταση-πρόσωπο του Θεού. Η αναφορά στις αποκαλύψεις των άλλων Θεϊκών υποστάσεων, γίνεται βαθμιαία και με διάκριση. Όπως για παράδειγμα στα εδάφια: «Πηγαίνετε και διδάξτε όλα τα έθνη βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος (Ματθαίου 28:19) ή «Ο μεν λοιπόν Κύριος αφού τους μίλησε, ανελήφθη στον ουρανό και εκάθισεν εις τα δεξιά του Θεού» (Μάρκου 16:19) ή «Όταν δε έλθη ο Παράκλητος, τον οποίον εγώ θα στείλω σε σας εκ μέρους του Πατρός, το Πνεύμα της Αλήθειας, το οποίο εκπορεύεται από τον Πατέρα, εκείνος θα μαρτυρήσει για μένα» (Ιωάννου 15:26). Οι δε μαθητές του Χριστού εγκαταλείπουν την εβραϊκή και εδραιώνουν μέσα τους την τριαδική αντίληψη της Θεότητας μετά την ανάσταση του Ιησού (κατά Ιωάννη 1:1-18, 14:16-17,26, 15:26, 16:7-15, 1^η προς Κορινθίους 2:10,12:7-11, προς Εφεσίους 4:30, προς Ρωμαίους 8:26-27).

Συνεκτιμώντας όλα τα προηγούμενα βλέπουμε τα εξής:

1. Το Άγιο Πνεύμα ερευνά ακόμη και τα βάθη του Θεού και επομένως γνωρίζει όλα όσα γνωρίζει ο Θεός Πατέρας.
2. Ο Ιησούς «ενθρονίζεται» στα δεξιά του Θεού Πατέρα, δηλαδή οι θέσεις τους είναι ισεπίπεδες και ισότιμες.
3. Ο Ιησούς αποστέλλει το Πνεύμα το Άγιο και για να μπορεί να στείλει ο Λόγος την Θεϊκή

υπόσταση του Αγίου Πνεύματος, δεν μπορεί να είναι κατώτερός της σε αυτάρκεια, δύναμη και γνώση.

4. Η βάπτιση των ανθρώπων πρέπει να γίνει στο όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Αν ο Υιός - Λόγος και το Άγιο Πνεύμα είναι οντότητες, υποδεέστερες του Θεού Πατέρα, γιατί θα χρειάζονταν αυτές οι υποδεέστερες οντότητες να αναφέρονται ιδιαίτερα, ρητά και ονομαστικά; Τι θα προσέθετε η αναφορά σε κτιστές δυνάμεις στο απόλυτο μεγαλείο του Θεού; Άρα η ρητή αυτή επίκληση του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος κατά την βάπτιση των νέων Χριστιανών, μας αποκαλύπτει, όπως και στην βάπτιση του Ιησού, την τρισυπόστατη έκφραση της Θεότητας.

Ο Θεός Πατέρας, λοιπόν, μολονότι έχει το υποστατικό πρωτείο αφού οι δύο άλλες υποστάσεις, του Υιού - Λόγου και του Αγίου Πνεύματος εκσπώνται από τον Πατέρα, ωστόσο τόσο ο γεννώμενος, Λόγος, όσο και το εκπορευόμενο Πνεύμα, δεν παύουν να είναι Θεϊκά Πρόσωπα, ομοούσια με τον Πατέρα.

Μια πέμπτη και πολύ σκληρή αμφισβήτηση βασίζεται στον θάνατο του Ιησού πάνω στο σταυρό, αλλά και στα λόγια που ο ίδιος είπε λίγο πριν ξεψυχήσει πάνω στο σταυρό, όταν αναφώνησε το γνωστό σε όλους μας «Θεέ μου, Θεέ μου γιατί με εγκατέλειψες;» (Μαθ. 27:46.). Ορισμένοι εκφράζουν το συμπέρασμα ότι ο Ιησούς αφενός δεν μπορεί να είναι Θεός εφόσον πέθανε, και αφετέρου δεν ήταν και τόσο γενναίος ως άνθρωπος, αφού λιποψύχησε και γόγγυσε.

Μάλιστα, κάνουν συγκρίσεις και αναφέρονται σε άλλους πραγματικά γενναίους ανθρώπους, οι οποίοι εκτελέστηκαν για τις ιδέες τους, αλλά πέθαναν περήφανα και τραγουδώντας.

Σε ότι αφορά το πρώτο μέρος του συμπεράσματος αυτού ας το δούμε αναλυτικότερα. Μήπως όταν ο Ιησούς πέθανε στο σταυρό σημαίνει ότι πέθανε ο Θεός; Αν θεωρήσουμε ότι ο Ιησούς πέθανε μόνο ως άνθρωπος και όχι και ως Θεός τότε αυτό σημαίνει ότι ο θάνατος χώρισε τις δύο φύσεις του, τις οποίες η ορθόδοξη χριστιανική πίστη θεωρεί αχώριστες. Αν πάλι πέθανε και ως Θεός τότε για τρεις μέρες και μέχρι την ανάσταση του Ιησού, δεν είχαμε Αγία Τριάδα, αλλά μόνο Πατέρα και Πνεύμα. Ωστόσο τα ερωτήματα αυτά δεν είναι συνεκτικά με την

διδασκαλία του Χριστού και η απάντησή τους εξαρτάται από το τι εννοούμε με τη λέξη «πέθανε». Επειδή οι γήινες εμπειρίες μας έχουν ταυτοποιήσει τον θάνατο με την αδυναμία ανταπόκρισης του νεκρού σώματος στα φυσικά ερεθίσματα, πολλοί από μας συγχέουν τον θάνατο με το τέλος της ύπαρξης. Το "πέθανε" δεν σημαίνει το τέλος της ύπαρξης. Θάνατο έχουμε όταν επέρχεται ο χωρισμός της ψυχής -πνεύματος από το φυσικό σώμα. Έτσι, με αυτή την έννοια, η οποία είναι και η χριστιανικά ορθή, τότε ναι, ο Θεός πέθανε, επειδή ο Ιησούς ως σαρκωμένος Θεός με ανθρώπινο σώμα υπέστη τον διαχωρισμό της ψυχής-πνεύματος του από το σώμα του. Ωστόσο, αν με το «πέθανε» εννοούμε το τέλος της ύπαρξης, τότε δεν πέθανε ούτε ως Θεός, διότι ο Θεός είναι εκ της φύσεώς του άφθαρτος και αθάνατος, αλλά ούτε ως άνθρωπος, αφού ο Ιησούς μας είχε ήδη διαβεβαιώσει πριν τη σταύρωσή του, ότι ούτε ο απλός άνθρωπος πεθαίνει με την έννοια του τέλους της ύπαρξής του, αλλά εξακολουθεί να ζει ως πνεύμα (Ματθ. 22:29-32). Ο Θεάνθρωπος, λοιπόν Ιησούς όντως πέθανε πάνω στον σταυρό με την έννοια ότι βίωσε όπως και ο κάθε άνθρωπος τον χωρισμό ψυχής και σώματος.

Ας δούμε τώρα το μέρος εκείνο το οποίο εκλαμβάνουν κάποιοι ως λιποψυχία και γογγυσμό. Πράγματι πολλοί γενναίοι άνθρωποι τραγούδησαν λίγο πριν τυφεκιστούν ή απαγχονιστούν δηλαδή λίγο πριν τους επιβάλλουν ένα βίαιο σαρκικό θάνατο. Κάποιοι άλλοι γενναίοι άνθρωποι έσφιγγαν τα δόντια για να μην εκφράσουν τον πόνο τους την ώρα που τους βασάνιζαν και κάποιοι άλλοι απηφούσαν, έφτυναν ή έβριζαν τους βασανιστές τους.

Ο Ιησούς υπέστη έναν εξαιρετικά βασανιστικό, επώδυνο και αργό θάνατο, διότι η σταύρωση ως είδος θανατικής καταδίκης εφαρμοζόταν γι αυτόν ακριβώς τον λόγο, δηλαδή για να θανατώνει αργά, βασανιστικά,

επώδυνα και εναγώνια. Όμως, ο Ιησούς δεν έβγαλε ούτε μια κραυγή πόνου, δεν εκστόμισε ούτε μια λέξη αγανάκτησης ή θυμού. Δεν έβρισε, δεν απείλησε και δεν καταράστηκε τους σταυρωτές του. Αντίθετα παρακάλεσε τον Θεό Πατέρα να μην τους καταλογίσει αυτήν τους την άδικη και σκληρή αμαρτία, αλλά να την αποδώσει στην άγνοιά τους και να τους απαλλάξει (Λουκά 23:34). Κανένα παράπονο, καμιά οίμωγή, καμιά ύβρις, καμιά κατάρα, κανένα βογγητό. Το μόνο λοιπόν που απομένει για διερεύνηση και διευκρίνιση και το οποίο από κάποιους θεωρείται ως γογγυσμός, είναι η ερωτηματική κραυγή του προς τον Θεό Πατέρα «Θεέ μου, Θεέ μου γιατί με εγκατέλειψες ;» (Ματθ. 27:46).

Όποιος αντιλαμβάνεται αυτήν την αγωνιώδη κραυγή του Ιησού ως γογγυσμό είναι γιατί δεν έχει αντιληφθεί ακόμα το τι σημαίνει ότι ο Ιησούς πλήρωσε για τις αμαρτίες όλου του κόσμου. Αυτή λοιπόν η αγωνιώδης κραυγή της ανθρωπίνης φύσης του Ιησού, προς τον Θεόν Πατέρα, είναι η κραυγή όλης της αμαρτωλής ανθρωπότητας, της οποίας τις αμαρτίες είχε αναλάβει να πληρώσει ο Ιησούς πάνω στον Σταυρό. Δεν είναι γογγυσμός ή λιποψυχία. Τη φρικτή ώρα της σταύρωσής του, ο Χριστός είναι φορτωμένος με τις αμαρτίες όλων των ανθρώπων της γης, σε όλους τους αιώνες μέχρι του τέλους του κόσμου τούτου. Αμαρτία όμως σημαίνει χωρισμός από τον Θεό. Οι πορευόμενοι με την αμαρτία άνθρωποι έχασαν την κοινωνία τους με τον Θεό Πατέρα και πεθαίνουν πνευματικά. Ακόμη και αυτή η κόλαση δεν είναι κάποιος τόπος μέσα στον κτιστό χώρο αλλά μια πνευματική κατάσταση ερήμωσης στην ψυχή των λογικών όντων, ένας πνευματικός θάνατος. Είναι η ψυχική κατάσταση όπου χάνεται η πρόσβαση στην Πηγή, δηλαδή η κατάσταση όπου δεν κοινωνείται ο Θεός. Και επειδή η ανθρωπότητα δεν μετανοεί και δεν αναγνωρίζει

την ευθύνη και την υπαιτιότητά της για την απομάκρυνσή της απ' τον Θεό, εκλαμβάνει την πνευματική της ερήμωση ως αποτέλεσμα της εγκατάλειψής της από τον Θεό. Έτσι, την συγκεκριμένη στιγμή ο Ιησούς εκφράζει την ερήμωση την οποία επιφέρει η αμαρτία, όπως ακριβώς την αντιλαμβάνεται η αμαρτωλή ανθρωπότητα, δηλαδή ως εγκατάλειψή της από τον Θεό. Κι αν η κραυγή: «Θεέ μου, Θεέ μου ίνα τι με εγκατέλειπες;» θέλει κάτι να δείξει, πρέπει να είναι ότι αυτή τη στιγμή ο Ιησούς βιώνει την εμπειρία του πνευματικού θανάτου που είναι ο χωρισμός του ανθρώπου από το Θεό. Ο Χριστός την γεύεται και αυτήν για να μην αφήσει την ανθρώπινη φύση, την οποία ενεδύθη, ανέγγιχτη από καμμία πίκρα ούτε από την απελπιστική πίκρα του πνευματικού της θανάτου. Στο πάθος του Χριστού δεν παίζεται θέατρο, δεν γίνεται τίποτε για εξωτερική επίδειξη. Η κάθε λέξη από το σταυρό εννοεί αυτό που λέει. Ο Χριστός, αναμάρτητος ων, γεύεται εκούσια όλα τα ανθρωποκτόνα επακόλουθα της αμαρτίας. Και να γιατί η ανθρώπινη φύση του Ιησού, λίγο πριν το πάθος, εκδήλωνε με ειλικρίνεια τους φόβους της, αλλά και την υπακοή της λέγοντας στον Θεό Πατέρα «παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο· πλην ουχ ως εγώ θέλω αλλ' ως συ.» Γιατί εκδηλώνονται όλες αυτές οι ανθρώπινες στιγμές; Εκδηλώνονται εξ αιτίας της εκούσιας κένωσης του Θεού δηλαδή της ενανθρώπισης του Θεού από αγάπη για τον άνθρωπο. Γίνεται ακόμη και για να δείξει στους ανθρώπους ότι δεν θα τους κρίνει αφ' υψηλού και αυταρχικά ως Θεός. Ο Θεός-Λόγος, ως Ιησούς πλέον, θα κρίνει τους ανθρώπους όχι ως απρόσιτος και απόμακρος Θεός, αλλά ως ένας Θεός που έγινε άνθρωπος και ο οποίος έζησε στον εκπεσόντα κόσμο την ανθρώπινη ζωή στην πλέον πτωχή, ταπεινή, περιφρονημένη, βασανισμένη και άδικη εκδοχή της. Ακόμη με την κραυγή

«Θεέ μου, Θεέ μου ίνα τι με εγκατέλειπες;» εκπληρώνεται και η προφητεία, του 21ου ψαλμού, στίχος 2, που λέγει, «ο Θεός ο Θεός μου πρόσχες μοι, ίνα τι εγκατέλειπές με;». Ο 21ος ψαλμός είναι προφητικά μεσσιανικός, διότι μας προλέγει και μας αποκαλύπτει την οδύνη του σταυρικού θανάτου του Μεσσία Χριστού. Ο Ιησούς με την κραυγή αυτή, εκτός όλων των άλλων τα οποία είδαμε πιο πάνω, μας δηλώνει ότι εκπληρώνει και την σχετική προφητεία.

Πολλές ήταν οι φορές που ο Ιησούς αναφέρθηκε στον εαυτό του ως Υιό του Θεού. Όταν ρωτήθηκε ο τραγουδιστής Βοβο, των U2, αν πίστευε ότι η έκφραση «ο Υιός του Θεού» είναι εξεζητημένη για τον Ιησού, είπε «Όχι, για μένα δεν είναι παρατραβηγμένη» και συνέχισε με μια πολύ αντιπροσωπευτική για την κοσμική πραγματικότητα, απάντηση: «Κοίτα να δεις, στην περίπτωση του Χριστού μια κοσμική απάντηση, πάει πάντα κάπως έτσι: ήταν ένας μεγάλος προφήτης, προφανώς ένας πολύ ενδιαφέρων τύπος, είχε πολλά να πεί προς την κατεύθυνση των άλλων μεγάλων προφητών, είτε αυτοί ήταν ο Ηλίας, ο Μωάμεθ, ο Βούδας ή ο Κομφούκιος. Στην πραγματικότητα ο Χριστός δεν στο επιτρέπει αυτό. Δεν σ' αφήνει να ξεφύγεις. Ο Χριστός λέει, όχι δεν λέω ότι είμαι δάσκαλος, ...δεν λέω ότι είμαι προφήτης... λέω ότι είμαι ο Θεός σαρκωμένος. Και οι κοσμικοί άνθρωποι λένε: Όχι, όχι, σε παρακαλούμε να είσαι απλά ένας προφήτης. Το να είσαι ένας προφήτης είναι κάτι που μπορούμε να το χωνέψουμε».

Είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι τους ισχυρισμούς του, ο Ιησούς, τους διατύπωσε στο πλαίσιο της εβραϊκής πίστης σε ένα μονοπρόσωπο Θεό. Κανείς Εβραίος δεν πίστευε σε περισσότερους από ένα Θεό ή σ' ένα Θεό με περισσότερες από μια υποστάσεις. Και ο Ιησούς, ως άνθρωπος και Εβραίος, μίλαγε για ένα Θεό

και προσεύχεται στον πατέρα του ως τον μόνο αληθινό Θεό. Αλλά στην ίδια προσευχή ο Ιησούς λέει ότι έχει υπάρξει στην αιωνιότητα με τον πατέρα του. Και όταν ο Φίλιππος ζητά από τον Ιησού να τους δείξει τον πατέρα του, ο Ιησούς του λέει, «Φίλιππε, είμαι μαζί σας τόσο καιρό και δεν με αναγνώρισες ακόμα; Όποιος έχει δει εμένα, έχει δει τον πατέρα». Έτσι, το ερώτημα που αναφύεται είναι ιδιαίτερα οξύ: Γιατί ο Ιησούς ταυτοποιεί τον εαυτό του με τον Θεό πατέρα;

Είδαμε ήδη ότι ο Ιησούς μιλά για τον εαυτό του, με τρόπο ο οποίος καταπλήττει τους ακροατές του. Ο Ιησούς έκανε την τολμηρή δήλωση της αιώνιας ύπαρξής του, «Πριν ο Αβραάμ υπάρξει, Εγώ Είμαι». Είπε στην Μάρθα και στους γύρω της, «Εγώ Είμαι η ανάσταση και η ζωή. Όποιος πιστεύει σε μένα, ακόμα και αν είναι νεκρός, θα ζήσει». Και αλλού ο Ιησούς είπε, «Εγώ Είμαι το φως του κόσμου». «Εγώ Είμαι η μόνη οδός» ή «Εγώ Είμαι η αλήθεια». Δεν είπε «Εγώ θα σας δείξω την οδό ή εγώ θα σας δείξω το φως ή εγώ σας λέω την αλήθεια ή εγώ ξέρω για την ανάσταση και την ζωή». Ο Ιησούς δήλωνε ότι η αλήθεια, το φως, η ζωή, ακόμα και η ανάσταση των ήδη νεκρών ήταν αυτός ο ίδιος και επιπλέον είχε και την εξουσία να συγχωρεί αμαρτίες. Ακόμη δήλωνε ότι δεν υπάρχει άλλη οδός σωτηρίας εκτός απ' αυτόν. Και όλη αυτήν την οντολογική λύτρωση την οποία ταύτιζε με τον εαυτό του, την δήλωνε ο Ιησούς, ο οποίος είχε την δύναμη να πλάθει μάτια σε αόμματους, να αναπλάθει τη σαπισμένη σάρκα των λεπρών, να αποκαθιστά τα ατροφικά μέλη των παραλύτων, να ανασταίνει νεκρούς, να διατάζει τις θύελλες να σταματούν και τις φουρτουνιασμένες θάλασσες να γαληνεύουν, Και αυτών των λυτρωτικών ισχυρισμών του, προηγούντο πάντα τα ίδια λόγια, τα λόγια που χρησιμοποιούσε ο Θεός για να δηλώνει την παρουσία του στον Μωυσή, «Εγώ Είμαι».

Τι θέλει να μας πεί ο Ιησούς με τέτοια έργα και τέτοιου είδους δηλώσεις; Και ποια είναι η σημασία του όρου, «Εγώ Είμαι» για την ταυτότητα του Ιησού; Για να εξασφαλίσουμε ότι οι ερμηνείες μας είναι σωστές πρέπει να παραμείνουμε μέσα στο πλαίσιο της εβραϊκής πίστης και να αναζητήσουμε ερμηνείες συμβατές με την πίστη αυτή. Στην Παλαιά Διαθήκη, όταν ο Μωυσής ρώτησε τον Θεό, εμπρός στην φλεγόμενη βάτο, ποιο είναι το όνομά του, ο Θεός απάντησε, «Εγώ Είμαι». Έτσι απεκάλυψε στο Μωυσή, ότι ο Θεός είναι ο μόνος Ων (ο υπάρχων, ο ων είναι μετοχή του ρήματος ειμί = είμαι, υπάρχω), δηλαδή Θεός σημαίνει Αυτός ο οποίος είναι ο αχρόνως και αιωνίως Αυθύπαρκτος. Από την εποχή του Μωυσή και μετά, κανείς Εβραίος δεν θα τολμούσε ποτέ να αναφέρεται με το «Εγώ Είμαι». Ο Ιησούς όμως χρησιμοποιεί τα ίδια ακριβώς ιερά και απαγορευμένα λόγια για να περιγράψει τον εαυτό του. Λέει και ξαναλέει «Εγώ Είμαι». Έτσι, για τον εαυτό του, προβαίνει σε αξιώσεις, οι οποίες εξαγριώνουν τους θρησκευτικούς ηγέτες της εβραϊκής κοινωνίας. Μία φορά, για παράδειγμα, ορισμένοι απ' αυτούς, οι οποίοι βεβαίως γνώριζαν άριστα την σημασία της φράσης «Εγώ Είμαι», εξήγησαν στον Ιησού γιατί ήθελαν να τον λιθοβολήσουν: «επειδή, ενώ είσαι απλός άνθρωπος, κάνεις τον εαυτό σου Θεό». Στους δε στοίχους οι οποίοι ακολουθούν στο ευαγγελικό κείμενο, ο Ιησούς δεν διόρθωσε τους Εβραίους λέγοντας κάτι σαν κι αυτό: «Εγώ δεν είπα ή εννοούσα ότι είμαι Θεός». Δεν τους διόρθωσε διότι ο Ιησούς μιλούσε για τον εαυτό του, ανέπλαθε τα ζωικά στοιχεία και διέτασσε τα πνεύματα και τα φυσικά στοιχεία, σαν να ήταν ο Θεός, ο δημιουργός του σύμπαντος.

Υπάρχουν άμεσες και σημαντικές βιβλικές αναφορές στην Θεότητα του Ιησού, τις οποίες αξίζει να παραθέσουμε

1. Κατά την θεραπεία του παραλυτικού της Καπερναούμ ο Ιησούς Χριστός του συγχωρεί τις αμαρτίες κάτι που μόνον ο Θεός δικαιούται να κάνει (Μτθ 9:2-8, Μрк 2: 3-12, Λκ 5:18-26)
2. Ο Ιησούς Χριστός προϋπάρχει του σύμπαντος ως Θεός Λόγος:
 - α. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. (Ιωαν 1:1),
 - β. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν,.... (Ιωαν 1:14),
 - γ. ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, (Κολ.1:16-17),
 - δ. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμι. (Ιωαν 8:58),
3. Ο Ιησούς Χριστός δηλώνει ότι είναι ο Θεός:
 - α. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἑσμεν. (Ιωαν 10:30),
 - β. ..ἵνα γινώτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κάγω ἐν αὐτῷ. (Ιωαν 10:30),
 - γ. ..ὁ ἐωρακώς ἐμὲ ἐώρακε τὸν πατέρα.. (Ιωαν 14:9)
 - δ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κάγω ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὐν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. (Ιωαν 5:16).
 - ε. ..ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος (Αποκ. 1:17)
 - ζ. ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος. (Αποκ. 22:13)
4. Ο Ιησούς Χριστός δεν αποποιείται ότι είναι ο Θεός, όταν ο Θωμάς τον προσφωνεί «Κυρίε μου και Θεέ μου». (Ιω. 20:28).

5. Πράξεις 20:28 «Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος».
6. Κολοσσαεῖς 2:9 « ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς».
7. 1^η Τιμόθεο 3:16 « .. Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ».
8. Τίτο 2:13 «προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».
9. Φιλιππησίους 2:6 « ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμον ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ».
10. Εβραίου 1:8 « πρὸς δὲ τὸν υἱόν· ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου».

Και πάλι εμφανίζεται το οξύ ερώτημα: Γιατί ο Ιησούς, εμμέσως πλην σαφώς, ταυτίζει με λόγια και έργα τον εαυτό του με τον δημιουργό του σύμπαντος και γιατί οι απόστολοι τον ομολογούν ως Θεό ;

Αυτό το ερώτημα επιδέχεται τρεις απαντήσεις: 1) Ο Ιησούς ενώ θεωρείται ως ο κορυφαίος ηθικοδιδάσκαλος της ανθρωπότητας, είναι συνάμα και ένας βλάσφημος ψεύτης, 2) Ο Ιησούς ενώ θεωρείται ως ο κορυφαίος ηθικοδιδάσκαλος της ανθρωπότητας, είναι συνάμα και τρελός, 3) ο Ιησούς δεν είναι απλά ο θαυματουργός και κορυφαίος ηθικοδιδάσκαλος της ανθρωπότητας, αλλά είναι ὄντως ο Θεός, ο δημιουργός του σύμπαντος με ανθρωπινή μορφή.

Κάθε μια απ' αυτές τις τρεις απαντήσεις είναι μια πρόκληση στην λογική και στα ανθρώπινα βιώματά μας. Η πρώτη απάντηση έχει μια ισχυρή αντίφαση. Ο κορυφαίος και θαυματουργός ηθικοδιδάσκαλος και ο

αποκαλών τον διάβολο, «πατέρα του ψεύδους» δεν μπορεί να είναι ψεύτης. Η δεύτερη απάντηση έχει την δική της μεγάλη παραδοξότητα. Ένας τρελός δεν μπορεί να παραγάγει και να συντάξει μια τέλεια διδασκαλία και να μιλάει με απαστράπτουσα λογική συνέπεια και συνεκτικότητα. Και στις δύο πρώτες απαντήσεις υπάρχει μια ασυμβατότητα, η οποία είναι εξόφθαλμη για όσους έχουν έστω και απλά αναγνώσει την Καινή Διαθήκη. Απομένει η τρίτη απάντηση, αλλά αυτή απαιτεί ισχυρή διάθεση να δει κανείς έξω από το κουτί του φυσικού κόσμου, απαιτεί και ιδιαίτερη λογική τόλμη για να δει την Θεότητα του Ιησού.

Ένας πρώην άθεος σκεπτικιστής και καθηγητής φιλοσοφίας της Οξφόρδης και του Κέμπριτζ, μετά από προσεκτική εξέταση της ζωής και των λόγων του Ιησού, κατέληξε σ' ένα πολύ σκληρά λογικό συμπέρασμα. Αυτός ο πρώην άθεος και ακαδημαϊκός σκεπτικιστής ήταν ο C. S. Lewis, ο οποίος στο διάσημο βιβλίο του Mere Christianity (Απλός Χριστιανισμός) έγραψε για το παραπάνω τρίλημμα τα ακόλουθα: «προσπαθώ να αποφύγω τη μεγαλύτερη ανοησία την οποία μπορεί κάποιος να πει όταν μιλάει περί του Ιησού ως εξής: “Είμαι διατεθειμένος να δεχθώ τον Ιησού ως μεγάλο ηθικό διδάσκαλο, αλλά όχι να δεχθώ και την δήλωσή του ότι είναι Θεός”. Αυτό που πρέπει να λέγεται είναι ότι: Ο άνθρωπος, ο οποίος θα ήταν μόνο άνθρωπος και ο οποίος θα έλεγε πράγματα, τα οποία είπε ο Ιησούς για τον εαυτό του, δεν θα ήταν μεγάλος ηθικός διδάσκαλος. Θα ήταν ή τρελός, στο ίδιο επίπεδο με εκείνον που δηλώνει για τον εαυτό του ότι είναι ένα βραστό αυγό ή ο διάβολος από την κόλαση. Εσείς οφείλετε να αποφασίσετε. Αυτός ο άνθρωπος ή ήταν και είναι ο Υιός του Θεού ή είναι τρελός και ίσως κάτι χειρότερο... Μπορείτε να τον φυλακίσετε ως τρελό, μπορείτε να τον

φτύσετε και να τον σκοτώσετε ως δαίμονα ή μπορείτε να πέσετε μπροστά στα πόδια του και να τον αποκαλέσετε Κύριο και Θεό. Αλλά μην ενστερνίζεστε αυτή την ανόητη και επιφυλακτική δήλωση ότι Αυτός ήταν ένας μεγάλος διδάσκαλος των ανθρώπων. Ο ίδιος ο Ιησούς δεν μας άφησε μια τέτοια επιλογή ούτε εξεδήλωσε την πρόθεση να το κάνει».

Κατά τον C. S. Lewis, λοιπόν, οφείλουμε να αποφασίσουμε στο πως θα εκλάβουμε τον Ιησού αποκλείοντας ωστόσο την κουτσή λογικά άποψη των Jefferson, Γκάντι, Klausner και όλων όσων συμφωνούν μαζί τους, στην ανόητη και επιφυλακτική δήλωση ότι ο Ιησούς ήταν απλώς ένας μεγάλος διδάσκαλος των ανθρώπων.

Ο Ιησούς τελικά καταδικάστηκε για ιερόσυλα ψεύδη και βλασφημία. Οι Εβραίοι ιθύνοντες, τον θεώρησαν δαίμονα και γι αυτό τον προπηλάκισαν, τον έφτυσαν, τον μαστίγωσαν, τον σταύρωσαν και τον σκότωσαν ως δαίμονα. Οι Ρωμαίοι ιθύνοντες αδιαφόρησαν για τον Ιησού κι έκαναν ότι τους ζήτησαν οι Εβραίοι. Ωστόσο δεν υπάρχει το οποιοδήποτε στοιχείο, το οποίο να συνηγορεί στο ότι ο Ιησούς είχε την παραμικρή σχέση με το ψέμα. Επίσης όλοι ξέρουμε ότι ένας ψεύτης κι ένας τρελός μπορεί να δηλώνει οτιδήποτε, αλλά είναι άλλο πράγμα να δηλώνεις ότι είσαι κάποιος ή κάτι και είναι άλλο το να αποδεικνύεις ότι είσαι πράγματι αυτό το οποίο ισχυρίζεσαι ότι είσαι. Επιπλέον άλλο είναι να ισχυρίζεσαι κάτι και άλλο είναι το να επαληθεύεις με εκπληκτική ακρίβεια τους ισχυρισμούς και τα έργα σου, τα όσα προείπαν και έγραψαν για σένα, εκατοντάδες χρόνια πριν, άλλες διάσημες ιστορικές προσωπικότητες, οι προφήτες.

Ο Χριστός πρόσφερε όλα του τα θαύματα ως απόδειξη της δήλωσής του ότι είναι Θεός, και κανείς

σώφρων, έντιμος και καλοπροαίρετος άνθρωπος δεν μπορεί να τον εκλάβει ως ψεύτη ή τρελό. Το ότι ανέστησε νεκρούς, ακόμη και το γεγονός ότι και ο ίδιος αναστήθηκε από τους νεκρούς, γεγονότα δηλαδή εξωφρενικά, πρωτοφανή και πρωτάκουστα στην ανθρώπινη ιστορία, έγιναν προς απόδειξη της Θεϊκής του δυνάμεως. Αν ο Ιησούς δεν ανέστη και δεν έκανε θαύματα, τότε οι ευαγγελιστές, οι απόστολοι και όλοι οι αυτόπτες μάρτυρες, όσοι δηλαδή έζησαν δίπλα στον Ιησού, διώχθηκαν, βασανίστηκαν και θανατώθηκαν βίαια, υπήρξαν ψεύτες. Υπήρξαν συνειδητοί ψεύτες διότι υπερασπίσθηκαν κάτι, το οποίο γνώριζαν ότι είναι ψέμα. Κανείς όμως δεν φθάνει στον θάνατο για ένα ψέμα. Αυτοί οι άνθρωποι διώχθηκαν, βασανίστηκαν και πέθαναν πρόθυμα και αγόγγυστα, μαρτυρώντας, προφορικά και εγγράφως, τις ανατρεπτικές αλήθειες, τις οποίες είχαν βιώσει ζώντας δίπλα στον σαρκωμένο Θεό.

Ο Χριστός απέδειξε την Θεότητά του ακόμη διότι επαληθεύσε στο πρόσωπό του όλες τις μεσσιανικές προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης. Ο καθηγητής Peter Stoner στο βιβλίο του *The Science Speaks* (Η Επιστήμη Ομιλεί), αποδεικνύει με την θεωρία των πιθανοτήτων, ότι η εκπλήρωση των προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης από το ίδιο πρόσωπο, στον ίδιο χρόνο και στον ίδιο τόπο, εξοστρακίζει κάθε ενδεχόμενο σύμπτωσης και αποδεικνύει την υλοποίηση ενός άνωθεν σχεδίου. Ο Stoner εξετάζει μόνο 48 προφητείες και αποδεικνύει μαθηματικά ότι η πιθανότητα να επαληθεύονται τυχαία και από σύμπτωση στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού είναι 1 στις 10^{157} ή μια στα πεντηκοντάκις εκατομμύρια. Με άλλα λόγια στο πρόσωπο του Ιησού εντοπίζεται η παρουσία του Μεσσία (Χριστού), με απόλυτη μαθηματική βεβαιότητα. Και ο Ιησούς κατά την προφητεία του Ησαΐα (9:6) είναι «το παιδί, το οποίο γεννήθηκε σε μας, ο υιός ο

οποίος μας εδόθη, με δική του εξουσία, ο οποίος αποκαλείται απεσταλμένος μεγάλης θέλησης, θαυμαστός σύμβουλος, Θεός ισχυρός, εξουσιαστής, άρχοντας ειρήνης, πατέρας του μέλλοντος αιώνος».

Ο πράος, ο κορυφαίος ηθικοδιδάσκαλος και θαυματουργός Ιησούς δεν εφέρετο ως Θεός επειδή ήταν ψεύτης και τρελός. Ότι ισχυρίσθηκε για τον εαυτό του, το απέδειξε με την τέλεια διδαχή του, με τα ευεργετικά και ανατρεπτικά των φυσικών νόμων θαύματά του και με την επαλήθευση στο πρόσωπό του, κατά γράμμα, όλων των μεσσιανικών προφητειών.

Δεν είμαι θεολόγος, είμαι ένας απλός, καθημερινός, προβληματιζόμενος άνθρωπος. Μόνος μου συνέλεξα, συνεκτίμησα και αξιολόγησα με κριτική σκέψη, όσα παρέθεσα σ' αυτές τις γραμμές.

Αισθάνομαι ότι πρέπει να επιλέξω μια απάντηση απ' αυτές τις τρεις τις οποίες ο C. S. Lewis θεωρεί, πολύ λογικά, ως τις μόνες δυνατές απαντήσεις. Τρελός, Ψεύτης ή Θεός; Τότε ξεπηδά μέσα από τα ακούσματά μου και τρυπώνει στο μυαλό μου η πρόσκληση «Δεύτε προσκυνήσωμεν και προσπέσωμεν Χριστώ τω Βασιλεί ημών Θεώ». Και τότε πέφτω στα πόδια του Ιησού Χριστού και τον αποκαλώ Κύριο μου και Θεό μου.

Εγώ επέλεξα.

Εσύ τι επιλέγεις ;

Σ.Β.Κ.